

Økonomi og kulturarv

Norrdjurs, Syddjurs og Randers
Kommuner
Foretræde for Folketingets Kulturudvalg
24. Februar 2010

Præsentation

Jan Petersen
Borgmester (A)
Norrdjurs

Kirstine Bille
Borgmester (F)
Syddjurs

Henning Jensen Nyhuus
Borgmester (A)
Randers

Samme problem – flere vinkler

- ▶ Udbyder af jord (kommuner eller private)
- ▶ Køberen af jorden
- ▶ Samfundet

Samme problem – flere vinkler

Udbyder af jord (kommuner eller private)

- ▶ Problemet er størst ved jord til erhvervsformål, da der her er mindre fortjeneste (erhvervsjord udbydes forholdsvis sjældent af private grundet lavt provenu)
- ▶ Pris
 - Alt jord i et udstykningsområde:
 - ▶ Forundersøgelser: kr. 3-5 pr. m²
 - Jord, hvor forundersøgelsen giver anledning til udgravninger:
 - ▶ Uden for bymidter: kr. 50-125 pr. m²
 - ▶ I bymidter med flere kulturlag: kr. 3-5.000 pr. m²
- ▶ Rammer vilkårligt og ekstra hårdt i områder med lav jordværdi, hvor udgravningerne let kan overstige jordens pris.

Samme problem – flere vinkler

Den private køber

- ▶ Omkostningerne forøges
- ▶ Skaber usikkerhed (i et i forvejen p.t. kriseramte marked)
- ▶ (Mulighed for statslig støtte, hvis udgravningsomkostningerne overstiger 10 pct. af anlægssummen – ved erhvervsbyggeri er anlægssummen ofte et tocifret millionbeløb => risiko for egenbetaling i millionklassen)

Samme problem – flere vinkler

Samfundet

- ▶ Arkæologi sættes i bås med forurening (!)
 - Udokumentérbar størrelse, men en potentiel "farlig" fremtidsudsigt, da det for samfundet nærmere er "guld"
- ▶ Risikerer tab af viden og kulturarv (stokkemethoden ved at kriminalisere bevidst destruktion af kulturarv >< gulerodsmethoden ved at minimere økonomisk incitament til destruktion)

Løsningsforslag

- ▶ Den nugældende Museumslov pålægger planmyndigheden (ofte kommunen) at tager hensyn til kulturarven i forbindelse med kommune- og lokalplaner
- ▶ Arealudlæg til bolig og erhvervsformål er underlagt betydelige restriktioner og skal der tages hensyn til en hensigtsmæssig byudvikling, er udlægget sjældent et valg mellem flere ligeværdige placeringer => forekomst af arkæologi i et sådan område gør det vanskeligt "at planlægge om".
- ▶ Ved at indføre en pulje til finansiering af udgravninger sikres ensartet muligheder for sikring af kulturarv over hele landet samtidig med at den økonomiske byrde fortsat påhviler samme gruppe af interessenter som hidtil – byrden bliver blot delt ud på en langt bredere kreds.